

Burgemeester en wethouders

Datum 21 maart 2024

Onderwerp

Vergoeding activiteiten samenwerkende vrijwilligersorganisaties

Wij willen

Samenwerkende vrijwilligersorganisaties (scholen, kerken en verenigingen) een vergoeding betalen voor het uitvoeren en in stand houden van activiteiten die een bijdrage leveren aan de leefbaarheid in (de woonkernen binnen) de gemeente.

Wij besluiten

1. De Subsidieregeling alternatieve vrijwilligersactiviteiten en het bijbehorende aanvraagformulier vast te stellen.
2. De Subsidieregeling alternatieve vrijwilligersactiviteiten bestuurlijk te evalueren in 2027.

Want

1. A. Hiermee geven we uitvoering aan het amendement bij het besluit van de gemeenteraad de inzet van vrijwillige beladers bij de inzameling van OPK (oud papier en karton) per 1 januari 2023 te beëindigen;
B. Hiermee geven we invulling aan de schriftelijke toezegging aan de gemeenteraad dat de uitvoering van het amendement voor 1 april 2024 geregeld is;
C. Artikel 3 van De Algemene subsidieverordening (ASV) gemeente De Wolden maakt het mogelijk een subsidieregeling op te stellen.
2. A. De door middel van een participatietraject tot stand gekomen werkwijze met betrekking tot de Subsidieregeling alternatieve vrijwilligersactiviteiten is nieuw en dient daarom geëvalueerd te worden.
B. Het is de intentie de regeling jaarlijks ambtelijk met de samenwerkende vrijwilligersorganisaties en in 2027 (na afloop van de afbouwregeling) bestuurlijk te evalueren.

Maar

Het succes van (de uitvoering van) de regeling is afhankelijk van de samenwerking tussen de vrijwilligersorganisaties per woonkern. In dat opzicht kent de regeling een juridisch risico voor wat betreft de door de samenwerkende vrijwilligersorganisaties per woonkern te bereiken overeenstemming. Zowel over de verdeling van het budget over de activiteiten alsook tussen de participerende vrijwilligersorganisaties moet overeenstemming worden bereikt.

Achtergrond

Tot 1 januari 2023 waren enkele vrijwilligersorganisaties per dorp via de inzet van beladers betrokken bij de inzameling van OPK. Hiervoor ontvingen deze organisaties een vergoeding à € 50,-/ton ingezameld OPK. Medio 2022 heeft de gemeenteraad besloten het OPK met ingang van 2023 te laten inzamelen door de reguliere inzameldienst (PreZero) door middel van zogenaamde zijladers (inzamelvoertuigen) waardoor de inzet van vrijwilligers overbodig werd. Gelijktijdig met voornoemd besluit heeft de

gemeenteraad bepaald dat de bij de OPK-inzameling betrokken vrijwilligersorganisaties voor hun verlies aan inkomsten moesten worden gecompenseerd door middel van een vierjarige afbouwregeling (100%-75%-50%-25%). Bovendien kreeg het college de opdracht met alle vrijwilligersorganisaties in gesprek te gaan over alternatieve activiteiten die een bijdrage leveren aan de leefbaarheid in de gemeentelijke woonkernen.

Begin 2023 zijn alle vrijwilligersorganisaties uitgenodigd voor bijeenkomsten met het doel ideeën over voornoemde alternatieve activiteiten te inventariseren. Deze bijeenkomsten hebben een groot aantal suggesties opgeleverd die vervolgens intern zijn beoordeeld op realiseerbaarheid. Na overleg tussen het college en de betrokken ambtenaren zijn de vrijwilligersorganisaties tijdens een tweetal bijeenkomsten in het najaar van 2023 geïnformeerd over (de voortgang van) het proces. Vanaf december 2023 vinden per woonkern gesprekken plaats tussen de samenwerkende vrijwilligersorganisaties en de betrokken ambtenaren. In die overleggen wordt de beoogde werkwijze, zoals onderstaand kort samengevat, toegelicht en gevraagd om medewerking en opvolging, hetgeen tot dusver uitsluitend instemmende reacties heeft opgeleverd.

Werkwijze:

Per woonkern leveren de samenwerkende vrijwilligersorganisaties een jaarplan aan, dat minimaal bestaat uit een overzicht van de activiteiten die men voornemens is uit te voeren en een lijst van deelnemende vrijwilligersorganisaties. Ter illustratie is het (concept-)jaarplan van Linde bijgevoegd. Deze activiteiten dienen (voor zover mogelijk) te worden gerangschikt onder de volgende categorieën:

- Algemeen: coördinatie/registratie
- (Klein) onderhoud groen
- Schoonmaak (inventaris) openbare gebouwen
- Sociaal/cultureel
- Circulariteit/duurzaamheid
- Diversen

De voorgestelde activiteiten dienen een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid in (de woonkernen binnen) de gemeente. Ook moet (de waarde van) het totaal van de voorgestelde activiteiten in overeenstemming zijn met het beschikbare budget. Nota bene, hoewel aanvankelijk de intentie was per activiteit een vergoeding vast te stellen, blijkt die toewijzing in de praktijk buitengewoon complex en arbitrair. In overleg met de samenwerkende vrijwilligersorganisaties wordt dan ook voorgesteld de verantwoordelijkheid voor de verdeling van het beschikbare budget over de voorgestelde activiteiten en tussen de deelnemende vrijwilligersorganisaties bij de samenwerkende vrijwilligersorganisaties zelf te beleggen onder het motto 'Loslaten in vertrouwen'. De uitvoering van de activiteiten, die eveneens door de samenwerkende vrijwilligersorganisaties zelf wordt gecoördineerd, wordt jaarlijks tijdens het bezoek van (een vertegenwoordiging van) het college aan het dorp gepresenteerd/verantwoord.

De financiële gevolgen zijn

De gemeenteraad heeft in de (meerjaren)begroting een (maximaal) budget van € 120.000,- per jaar voor deze activiteiten beschikbaar gesteld. Dit budget wordt echter verrekend met de uitkering van eerdergenoemde afbouwregeling, hetgeen inhoudt dat de jaarlijkse toename van het beschikbare budget omgekeerd evenredig is met de afname van de afbouwregeling. Bovendien is in overeenstemming met de vastgestelde (meerjaren)begroting de verwachting dat 25% van voornoemd subsidiebudget kan worden gefinancierd uit de (opbrengst van de) afvalstoffenheffing en de resterende 75% uit de algemene middelen. Financiering via de afvalstoffenheffing is echter slechts mogelijk bij kostenefficiënte uitvoering van afval gerelateerde activiteiten. Per woonkern is het beschikbare budget bepaald op basis van de historische vergoeding uit de OPK-inzameling in combinatie met het aantal inwoners per dorp, waarbij opgemerkt moet worden dat de vergoeding per hoofd van de bevolking in relatief kleine(re) woonkernen hoger is dan in grote(re) woonkernen. De vergoeding voor coördinatie en registratie van de activiteiten is voor alle woonkernen gelijk en bedraagt € 1.500,-. Tenslotte dient vermeld te worden dat met de voorgestelde verdeling van het

totale budget iedere woonkern er financieel op vooruit gaat (ten opzichte van de historische situatie met betrekking tot de OPK-inzameling) waarbij de toename van de vergoeding (per woonkern) minimaal € 750,- en maximaal € 2.500,- (exclusief de vergoeding voor coördinatie/registratie) bedraagt.

Alternatieven

Geen (verdere) uitvoering geven aan het door de gemeenteraad aangenomen amendement dan wel de uitvoering hiervan anderszins organiseren.

Participatie

Vanaf het begin van het proces zijn alle stakeholders (vrijwilligersorganisaties, college, gemeenteraad, interne organisatie) bij het proces betrokken en/of hierover geïnformeerd. Tevens kan desgewenst gedurende de looptijd van de regeling door de samenwerkende vrijwilligersorganisaties een beroep worden gedaan op de betrokken ambtenaren voor ondersteuning.

Communicatie

Het voorstel is de samenwerkende vrijwilligersorganisaties schriftelijk in te lichten over het collegebesluit. Ook dient de Subsidieregeling alternatieve vrijwilligersactiviteiten conform de voorgeschreven werkwijze te worden gepubliceerd.

Bijlagen

1. Subsidieregeling alternatieve vrijwilligersactiviteiten
2. Aanvraagformulier Subsidieregeling alternatieve vrijwilligersactiviteiten